Dosar nr. 4-56/2025
(PIGD: 4-25032373-09-4-12032025)

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

14 aprilie 2025 or. Fălești
Judecătoria Bălți (sediul Fălești)
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul: Anatolii Blinov
Grefier: Elena Mahu
cu participarea:
Făptuitorului Ivan Rotaru
agentului constatator Silvia Ungureanu

examinând în ședința de judecată publică, în limba română, cauza contravențională inițiată în privința lui Rotaru Ivan, IDNP *****, născut la data de *****domiciliat în s. Izvoare, r-l Fălești, căsătorit, studii medii, neangajat în câmpul muncii, nu deține grad de invaliditate, cetățean al Republicii Moldova, posedă limba de stat,

c o n s t a t ă:

1. Făptuitorul Rotaru Ivan, La 06 martie 2025, în jurul orelor 16^{15}, în urma efectuării lucrărilor de salubrizare în grădina propriei gospodării, amplasată în satul Izvoare, r-l Fălești, a incendiat deșeurile de proveniență vegetală, încălcând astfel prevederile art.. 4 al Legii nr. 209 din 29.07.2016, privind deșeurile și art. 62 al Legii nr. 1515 din 16.06.1993, privind protecția mediului înconjurător.

Acțiunile făptuitorului, de către agentul constatator au fost încadrate în baza art. 154 alin. (1^1) Cod contravențional potrivit căruia constituie contravenție, *nerespectarea modului stabilit de ardere a biodeșeurilor*.

2. Totodată, cauza contravențională și materialele anexate, împreună cu procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr. 035849 din data de 11 martie 2025, au fost expediate în instanța de judecată, conform competenței spre examinare în fond la Judecătoria Bălți (sediul Fălești).

3. În ședința de judecată, *agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului,* Silvia Ungureanu a menționat că, susține procesul-verbal cu privire la contravenție și a solicitat aplicarea pedepsei în privința făptuitorului a pedepsei sub formă de amendă sub limita prevăzută sau pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu o durată minimă.

4. Concomitent, în ședință de judecată, *făptuitorul* Ivan Rotaru, a declarat că, recunoaște integral vina. Suplimentar a explicat că, în ziua respectivă a făcut curățenie în grădină și a hotărât să dea foc resturilor de la strujeni. La scurt timp la poartă a văzut poliția, au documentat cazul, ulterior fiindu-i întocmit proces-verbal cu privire la contravenție. În cazul în care instanța va ajunge la concluzia de a fi sancționat sub formă de muncă

neremunerată în folosul comunității este de acord să execute o astfel de pedeapsă. Totodată, dacă instanța îi va aplica o pedeapsă mai mică decât cea prevăzută la prezentul articol ar fi în stare să o achite.

Ascultând explicațiile participanților la proces, verificând procesul-verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de forma prevăzute de lege pentru valabilitatea sa în coroborare cu mențiunile agentului constatator la materialele dosarului contravențional, instanța de judecată reține următoarele.

5. *În fapt*, prin procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr. 035849 din data de 11 martie 2025 încheiat de către agentul constatator din cadrul *Inspecției pentru Protecția Mediului,* Silvia Ungureanu, în sarcina făptuitorului Ivan Rotaru s-a reținut săvârșirea contravenției prevăzute de art. 154 alin. (1^1) Cod contravențional, pe faptul comiterii acțiunilor de *nerespectare a modului stabilit de ardere a biodeșeurilor*

6. *În drept*, în conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Concomitent, potrivit art. 405 alin. (1) Cod contravențional, contravențiile prevăzute la art. 95, 109 –112, art.113 alin.(1)–(6), art.114 alin.(1), (2), (4) şi (5), art.115, 117–119, 120–126, 126^2, 126^3, 127–130, 132–**154**, 154^1, art.155 alin.(1), art.155^2 alin.(3), art.156, 182 şi art.349 alin.(6) se constată şi se examinează de către Inspectoratul pentru Protecţia Mediului. Contravenţia prevăzută la art.349 alin.(6) se constată de către Inspectorat doar în domeniile de activitate din competența sa.

Conform art. 442 alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 458 alin.(1) Cod Contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat și în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală.

7. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea *Ziliberberg împotriva Moldovei*, § 35, din 01 februarie 2005; *Angel împotriva României*, § 52, din 04 octombrie 2007 sau *Ozturk împotriva Germaniei* din 21 februarie 1994).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

8. În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție cu nr. 035849 din data de 11 martie 2025, încheiat de către agentul constatator Silvia Ungureanu.

Sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 Cod contravențional.

9. Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 Cod contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 Cod contravențional.

Așadar, instanța de judecată reține că, procesul-verbal a fost întocmit și perfectat în prezența făptuitorului, cu specificarea drepturilor și obligațiilor sale prevăzute de art. 384, 387 și 448 Cod contravențional, precum și decizia de remitere pentru examinare conform competenței, cu probele acumulate, precum și confirmarea prin semnătură a înmânării copiei procesului-verbal cu privire la contravenție și a faptului recunoașterii vinovăției în rubricile corespunzătoare, fără a consemna anumite obiecții.

10. Subsecvent, din cercetarea actului menționat, instanța constată că agentul constatator a respectat prevederile art. 443 alin. (1) lit. a)-h) Cod contravențional și a inserat data (ziua, luna, anul), ora și locul încheierii, calitatea, numele și prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; mențiunea prin semnătură despre aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art. 384 și 387, obiecțiile și probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, iar decizia de remitere a cauzei este stipulată clar și descifrabil.

11. Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care instanța nu a constatat incertitudini la descrierea faptei și persoanei.

În același context, instanța reiterează că procesul-verbal cu privire la contravenție, în sensul art. 442 Cod Contravențional, este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul, iar procesul verbal se încheie de agentul constatator pe *baza constatărilor personale* și a *probelor acumulate*, în *prezența* făptuitorului sau în absența lui, or, în atare circumstanțe, se concluzionează că, în procesul-verbal cu privire la contravenție este necesar de a fi descrisă fapta, în așa fel ca învinuirea formulată să fie clară făptuitorului.

12. *Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție*, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul. (cauza *Bosoni împotriva Franței*, hotărârea din 7 septembrie 1999).

13. În această ordine de idei, instanța remarcă că făptuitorul Rotaru Ivan este învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 154 alin. (1^1) Cod contravențional, iar cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul-verbal de contravenție și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) Cod contravențional, instanța de judecată reține că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional: procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 035849 din 11 martie 2025 (f.d. 2); planșa fotografică, unde în imagine se observă făptuitorul iar alături o grămadă fumegând (f.d. 3, 3 verso); actul de inspectare nr. 033715 din data de 06 martie 2025 (f.d. 5); dispozițiile Inspectoratului pentru protecția mediului (f.d. 6, 7); planul de măsurări comune din data de 05 martie 2025 (f.d. 8).

14. Instanța statuează că dreptul unei persoane de a fi prezumată nevinovată și de a solicita acuzării să dovedească faptele ce i se impută, rezultă cert din art. 375 alin. (1) Cod contravențional, potrivit căruia, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

15. Astfel, cercetând materialele cauzei contravenționale, instanța a stabilit cu certitudine că, agentul constatator a prezentat procesul-verbal cu privire la contravenție, prin care a constatat *„ex propriis sensibus”* fapta contravențională, adică *„după propriile sale simțuri”*, în argumentarea căruia a acumulat suficiente probe care susțin acuzațiile formulate, inclusiv în mod decisiv.

Respectiv, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenție examinat nu este afectat de vicii de legalitate și valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă, la acest capitol, articolul 6 § 2 al CEDO impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (*Salabiaku împotriva Franței,* hotărârea din 7 octombrie 1988, par. 28; *Telfner împotriva Austriei,* nr. 33501/96, 20 martie 2001, par. 16).

16. Instanța de judecată precizează că din materialele prezentate, în baza actului de individualizare a faptei ilicite și subiectului ce a comis aceasta, agentul constatator din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Silvia Ungureanu nu a pus în exclusivitate doar

procesul-verbal cu privire la contravenție, dar a argumentat prin probe pertinente, susținute prin declarațiile inclusiv ale făptuitorului, care a relatat și a confirmat fapta prin care a incendiat deșeurile de proveniență vegetală.

17. Așadar, în coroborare cu declarațiile făptuitorului, instanța reține că potrivit planșei fotografice și a procesului-verbal cu privire la contravenție, se confirmă acțiunile lui Rotaru Ivan de nerespectarea modului stabilit de ardere a biodeșeurilor.

18. Astfel, probele apreciate fiecare în parte și pe toate în ansamblul lor, coroborează între ele, se completeze unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc comiterea evidentă a contravenției imputate făptuitorului, care se încadrează în limitele laturilor obiective a contravenției prevăzute la art. 154 alin. (1^1) Cod contravențional.

19. Instanța mai reflectă că, făptuitorului i s-a acordat în mod efectiv posibilitatea de a propune orice probe ar fi considerat necesare în combaterea celor reținute de agentul constatator și de a prezenta argumentele în apărare, în cadrul unei proceduri contradictorii, neglijată de acesta, iar în această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovada stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanță în coroborare cu declarațiile participanților și prin urmare instanța reține că încheierea procesului verbal este una temeinică.

Pe lângă aceasta, instanța nu a determinat nici alte circumstanțe prevăzute în art. 441 Cod contravențional, care ar înlătura răspunderea contravențională.

20. În continuare, instanța reține că dosarul contravențional în privința lui Rotaru Ivan pe semnele contravenției prevăzute de art. 154 alin. (1^1) Cod contravențional a fost expediat în instanța de judecată pentru examinare în fond, cu recomandarea agentului cu privire la sancțiunea aplicabilă și anume cu muncă neremunerată în folosul comunității.

21. *Sub aspectul individualizării pedepsei ce urmează a fi aplicată făptuitorului pentru contravenția incriminată, instanța reține următoarele.*

Dosarul contravențional în privința lui Rotaru Ivan pe semnele contravenției prevăzute de art. 154 lin. (1^1) Cod contravențional a fost expediat în instanța de judecată pentru examinare în fond, cu recomandarea aplicării unei sancțiuni *in concreto* și totodată ținând cont și de poziția făptuitorului în acest sens în ședință de judecată.

22. În acest caz, potrivit art. 7 Cod contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod, iar conform prevederilor art. 41 alin. (1), (2) din același cod, sancțiunea contravențională se aplică în funcție de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției, de caracteristica persoanei și de circumstanțele atenuante și agravante, iar față de persoana a cărei vinovăție este dovedită se aplică o sancțiune echitabilă, în limitele și în conformitate cu dispozițiile codului contravențional.

Astfel, instanța nu a stabilit în acțiunile făptuitorului prezența unor circumstanțe agravante potrivit art. 43 Cod contravențional, dar prezența circumstanțe atenuante, conform de art. 42 alin. (1) lit. b) Cod contravențional, contribuţia la descoperirea contravenţiei.

23. Respectiv, instanța de judecată precizează că, pedeapsa va fi administrată în limitele impuse de art. 30 alin. (2) Cod contravențional, coroborat cu cele expuse în limitele stabilite de art. 342 Cod contravențional, or în conformitate cu art. 22 din Constituția Rep. Moldova, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos, iar la momentul comiterii și în prezent, contravenția incriminată

conform art. 154 alin. (1^1) Cod contravențional, stabilește două măsuri alternative de pedeapsă și anume: *amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.*

24. Instanța de judecată mai evidențiază că orice sancțiune juridică, inclusiv cea contravențională, nu reprezintă un scop în sine, ci un mijloc de reglare a raporturilor sociale, de formare a unui spirit de responsabilitate, iar pentru aceasta nu este nevoie ca în toate cazurile sa se aplice sancțiunea maximă, or sancțiunile juridice constituie nu mijloace de răzbunare a societății, ci de prevenire a săvârșirii faptelor ilicite și de educare a persoanelor vinovate.

La fel, conform art. 37 alin. (3) Cod contravențional, munca neremunerată în folosul comunității poate fi aplicată doar persoanelor care acceptă să execute o asemenea sancțiune, cu excepția contravenției prevăzute la art. 78^1 și 318^1, pentru care acordul persoanei nu este necesar.

25. În acest context, instanța va ține cont de atitudinea făptuitorului, care în ședință de judecată a recunoscut fapta și a solicitat aplicarea pedepsei cu amendă sub limita minimă invocând starea sănătății și cea financiară ca fiind precară, precum și de împrejurările săvârșirii faptei astfel cum a fost reținută de către instanță, de comportamentul făptuitorului la momentul constatării faptei, de necesitatea prevenirii în viitor a unor fapte similare, precum și faptul că nu se atestă la materialele cauzei informații privind alte antecedente penale sau contravenționale nemijlocit similare în privința sa.

26. În baza celor enunțate *supra*, având în vedere circumstanțele cauzei, instanța de judecată constată vinovăția lui Rotaru Ivan, în comiterea contravenției prevăzute de art. 154 alin. (1^1) Cod contravențional și îi aplică acestuia o sancțiune sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în cuantum de 40 ore, care, în accepțiunea instanței, este o sancțiune echitabilă.

27. În subsidiar, la cazul dedus judecării cauzei, instanța apreciază că făptuitorul este susceptibil de executarea unei pedepse, având împlinită vârsta de 18 ani și totodată consideră că în privința lui Rotaru Ivan poate fi aplicabilă o sancțiune cu un grad minim de severitate, în cuantumul minim nominalizat, or instanța nu manifestă intenția agravării situației făptuitorului, ci doar pedepsirea sa corespunzător faptei comise de acesta, iar la caz, chiar dacă făptuitorul nu a mai săvârșit contravenții similare, ultimul nu manifestă un evident comportament delincvențial, argumente care necesită a fi luate în considerare de instanță.

28. Or, instanța notează că, în conformitate cu art. 32 alin. (1) Cod contravențional, *sancţiunea contravenţională este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvârşit o contravenţie,*.

Pe de altă parte, principiul legalității infracțiunilor și a pedepselor, cu referire la caz, este apreciat îndeosebi prin prisma art. 7 din Convenție, din care denotă că este absolut necesar să existe un temei legal pentru condamnare și pentru aplicarea pedepsei, iar sarcina Curții este aceea de a se asigura că, la *momentul în care acuzatul a săvârşit fapta* pentru care a fost trimis în judecată și *condamnat*, exista o dispoziție legală care pedepsea fapta și că *pedeapsa aplicată nu depăşeşte limitele stabilite de dispoziţia respectivă* [*Coëme și alții împotriva Belgiei*, par. 145; *Del Río Prada împotriva Spaniei* (MC), par. 80].

29. De asemenea, instanța va informa făptuitorul că potrivit art. 37 alin. (6) din Codul contravențional, în caz de eschivare de la munca neremunerată în folosul comunității, această

sancțiune se înlocuiește cu arest contravențional, calculându-se o zi de arest pentru 2 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

30. În conformitate cu prevederile art. 37, 395, 443, 452-458, 460 și 462-463 Cod contravențional, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se recunoaște vinovat **Rotaru Ivan,** născut la *****în comiterea contravenției prevăzute de art. 154 alin. (1^1) Cod contravențional și i se aplică acestuia o sancțiune cu muncă neremunerată în folosul comunității în cuantum de 40 (patruzeci) ore.

Se explică lui Rotaru Ivan că, potrivit prevederilor art. 37 alin. (6) Cod contravențional, în caz de eschivare de la munca neremunerată în folosul comunității, această sancțiune se înlocuiește cu arest contravențional, calculându-se o zi de arest pentru 2 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 (cincisprezece) zile, la Curtea de Apel Nord, prin intermediul Judecătoriei Bălți (sediul Fălești).

Hotărârea pronunțată public la data de 14 aprilie 2025.

Președintele ședinței, Anatolii Blinov

judecător